

Europa camina cap al desarmament

El pla d'austeritat econòmic de Bush i la necessitat que té Gorbtxov de modificar l'economia del seu país dibuixaran una Europa distinta, una Europa amb menys soldats que les superpotències.

Base Usa a Europa.

En el primer discurs sobre l'estat de la nació, davant la Cambra de Representants i el Senat, el president nord-americà George Bush, proposà als soviètics el dia 31 de gener una substancial reducció de les tropes desplegades a Europa. Les paraules de Bush, ben acollides a Moscou, complementaren la lletra d'uns presupostos generals per a l'any fiscal de 1991 que estableixen una reducció de la despesa de defensa i el tancament de 81 bases, 69 als Estats Units i 12 a l'estranger.

Les dues propostes són les més atrevides des que Ronald Reagan i Mikhaïl

Gorbtxov signaren l'acord sobre el desmantellament dels míssils d'abast mitjà, el desembre de 1988 a Washington. Des d'aleshores, Estats Units i la Unió Soviètica han gaudit d'unes relacions més que cordials, amb un clar replegament ideològic i estratègic dels soviètics a Europa de l'Est, Àfrica i Indoxina. Estats Units, en canvi, ha tornat a demostrar que continua controlant Amèrica Llatina. La invasió de Panamà fou la mostra més clara d'aquesta política nord-americana que ens recorda la doctrina Monroe i la seva famosa frase: "Amèrica per als americans".

El tancament de bases, obligat per un pla d'austeritat econòmica per a reduir l'enorme dèficit fiscal, afecta a Wethersfiels, Fairford i Greenham Common (Gran Bretanya); Nea Makri i Hellenikon (Grècia); Comiso (Itàlia); Zweibrucken (RFA); Erhac i Eskisehir (Turquia); Kwang Su, Suwon i Taegu (Corea del Sud). Les bases de San Miguel i Bermudes reduiran la seva activitat segons el nou pressupost de defensa.

També s'estableix el tancament de 69 bases nacionals, situades a 16 estats, entre els quals Carolina del Sud, Texas, Nova York i Califòr-

nia. Obviament, el nou pressupost militar solament podrà ser aplicat si és aprovat pel Congrés, cosa que sembla bastant factible, especialment després de la sorprenent victòria de les tesis de Bush sobre la Xina, ara fa quinze dies. Posteriorment, segons confirmà el secretari de Defensa, Richard Cheney, es consultarà els aliats afectats per la reducció. Cheney ja assegurarà al ministre britànic de Defensa, Tom King, de visita a Washington, que el tancament de les tres bases nord-americanes a Gran Bretanya no alteraria el dispositiu defensiu de l'illa. Dos dies després de la presentació

Hivern

NOVETATS en LLIBRES

edicions 62 s/a

ENLLÀ

Joan Maragall
Edició a cura de Glòria Casals
Textual, 2. 128 pàgines.

Per primera vegada en edició crítica, un llibre crucial no sols en la producció maragalliana, sinó també dins la poesia catalana modernista.

EDITORIAL TRES I QUATRE

EFFECTES PERSONALS

Francesca Duranti
Narratives 314, núm. 14
Traducció de Joan F. Mira

La darrera novel·la d'una de les veus més consolidades de la nova narrativa italiana.

Edicions BROMERA

ROSA VERMELL, DETECTIVA PRIVADA

Josep Lluís Seguí
Introducció i notes de J. Pérez Montaner
Il·lustracions de Maria Montes
Col·lecció Els nostres autors, 8
160 pàgs. 690 ptes.

Una novel·la-comèdia sobre les històries de detectius.

EDITORIAL EMPÚRIES

COMISSIONS OBRERES DE CATALUNYA 1964-1989

Pere Gabriel (Ed.), Carme Molinero,
Gemma Ramos, Joan Serrallonga i
Pere Ysàs.

Una aportació a la història del moviment obrer, indispensable per conèixer que han estat i que són les CC.OO. de Catalunya.

La Galera

PAPACONTES

Programació i textos de Maria
Angels Ollé

Il·lustracions de Pere Prats Sobreper
Col·lecció de llibres de lectura pensats
pels que aprenen a llegir.

curial

RECERQUES 22

Liberalisme i revolució.

Articles d'Isabel Burdiel, Rosa Congost, Anna M. Garcia, Ramon del Río, Alexandre Sánchez, Salvador Calatayud, Montserrat Caminal i Xavier Torres.

Edicions Proa

TIRANT LO BLANC

Joanot Martorell
El Fanal de Proa, 10
Adaptació de Maria Aurèlia Capmany
Il·lustracions de Manuel Boix.
96 pàgs. i 1.200 ptes.

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

TELETEXTOS

VV.AA. (Vicent Salvador, coord.)
Acadèmia dels nocturns, 12
Sèrie Escenes

Un retaula de textos breus sobre la televisió, ordenats en una vectorialitat que funciona com a proposta de lectura.

dels pressupostos generals, el president Bush sorprengué amb la proposta de reduir a 195.000 homes les forces estacionades a Europa central. L'Aliança Atlàntica calcula en 324.000 el número de soldats nord-americans desplegats a Europa, 255.000 dels quals a la RFA. Fins ara, Estats Units havia defensat, a les converses de Viena sobre armes convencionals, que les dues superpotències tinguessin un màxim de 275.000 homes desplegats a Europa central.

MOSCOU ES REPLEGA

La proposta de Bush no s'entén sense el replegament soviètic. Moscou està disposat a deixar la base de Cam Ranh, a Vietnam; s'ha retirat pràcticament d'Etiòpia, Angola i Moçambic; ha promès a Bush durant la cimera de Malta, desembre de 1989, que no pensa enviar més armes als sandinistes, i negocia la retirada de les seves tropes amb Praga i Budapest. En temps de *perestroika*, Gorbtxov vol reduir al màxim la presència militar a l'estranger per traslladar aquests recursos a altres sectors de l'economia en crisi, com la producció de bens de consum, tan difícils d'obtenir darrerament a les ciutats soviètiques. Actualment, la Unió Soviètica avantatja en armes convencionals l'OTAN, segons fonts de l'Aliança occidental amb seu a Brussel·les.

A Europa de l'Est hi ha 565.000 soldats soviètics, que donen suport a un material militar bastant superat tecnològicament pels occidentals. Segons la proposta de Bush, l'URSS podria mantenir 195.000 soldats a Europa central.

De tota manera, com opinen molts experts militars, el pla de Bush podria ser ultrapassat pels canvis que viu Europa de l'Est, a un ritme

frenètic. El president de Solidaritat, Lech Walesa, demanà la retirada de les tropes soviètiques de Polònia, en unes declaracions desautoritzades després pel mateix primer ministre, Tadeusz Mazowiecki. Els nous governs de Txecoslovàquia i Hongria negocien una reducció important de la presència militar soviètica, mentre que és poc probable que els dirigents romanesos permetin que el país deixi de mantenir les peculiars relacions amb el Pacte de Varsòvia, sense tropes de l'URSS per decisió i voluntat de l'afusellat Nicolae Ceausescu.

LA UNITAT ALEMANYA

El problema més important, però, és la RDA. Ja tothom creu que la unitat dels dos estats alemanys es qüestionarà després de mesos, sobretot després que Gorbtxov aixequés el veto en unes declaracions efectuades en rebre a Moscou el primer ministre de la RDA Hans Modrow. La unitat es duria a cap segons el pla dissenyat pel canceller de la RFA, Helmut Kohl, i es podria començar a aplicar una vegada els alemanys orientals hagin escollit el nou Parlament, el pròxim mes de març. El projecte de Modrow no sembla entusiasmar els occidentals ni el mateix Kohl. Com ja va dir el ministre d'afers estrangers de la RFA, el popular Hans Dietrich Genscher, Bonn aposta per una Alemanya unida en la qual l'actual RDA es mantingui desmilitaritzada. Segons Genscher, la RFA renuncia a avançar els límits del dispositiu defensiu occidental quan s'hagi assolit l'anhelada unificació. Al que no renuncia és que en unes fronteres conjuntes, l'actual RFA continuï sent uns dels puntals de l'Aliança Atlàntica.

Antoni Castel